

244

113773

G O D T Å R F O R N O R G E .
..

Gammel og ny krigslyrikk.

..... Oslo, nyttår 1943.

Denne diktsamling er trykt i 225 eksemplarer. 15 av dem er nummererte.

Dette eksemplar er unummerert.

FORORD.

Vi sender her ut et utvalg norske krigsdikt; noen fra kampen på hjemmefronten, andre fra det frie Norge.

Vi har tatt med både de som er blitt kjente og folkekjære og andre som nettopp har nådd oss. Det er selvfølgelig bare et fåtall av hele den rike diktning som frihetskampen har skapt; men alle bærer de bud om vårt håp og vår tro, om utrettelig arbeid og urokkelig seiersvisshet.

Vi sender ikke ut denne samling for at den skal kastes med det samme den er lest. Gjent på et trygt sted, skal den tas frem når vi trenger å hvelve en høyere himmel over dagens tunge strid.

Oslo, december 1942.

INNEHOLD.

Til Kongen.....	1
Til Norges konge på 70-årsdagen.....	2
Da vennet kom.....	3
Mørebyene.....	4
Eidvold og Norge.....	5
De falne.....	6
Til Den Norske Legion i Skottland.....	7
London.....	8
Godt år for Norge.....	9
17. mai 1940.....	10
Vårt fedreland.....	11
Vi overlever alt.....	12
Seire kan bare ånd.....	13
Tre ganger Norge.....	14
Den røde horisont.....	15
Det fangne land.....	15
Hilsen til de fangne.....	16
Våre menn.....	17
Aust-Vågøy.....	18
En venn er falt.....	19
De norske barnas sang.....	20
De tre farver.....	21
Vårt flagg.....	22
Till Norge.....	23
En norrman.....	24
Till ett frändefolk.....	25
Vår innsats.....	26
Reisa oss skal vi.....	27

Vi gjør oppmerksom på at tallene henviser til numre, ikke til sider.

TIL KONGEN.

1

Ditt løfte: Alt for Norge,
det har du trofast holdt.
Om vi stod fram på torget
og ropte på revolt,
om våre ord falt kresse,
dig ledet ingen vill!
Du hørte ingen klasse
men hele folket til!

Slik skal vår konge være,
så rolig og så rank!
Du er vår egen ære
ulastelig og blank!
Selv på den tunge dagen,
da skjold og verge brast,
og da vår her var slagen
stod du fremdeles fast!

Mot usseldommen, sviket,
mot midings leiesvenn
står samlet hele riket:
Vi venter dig igjen!
Om våpenløse, sveke,
vi holder ennå stand.
Vi venter dig tilbake,
her er ditt folk, ditt land.

TIL NORGES KONGE PÅ 70-ÅRS DAGEN.

2

Idag skulde byen vært prydet i kongelig skrud,
morgenen hilst dig med festningens skudd,
ungdommen stormet mot slottet med fanen,
du stått som vi husker dig, høi på altanen.
Til kvelden gikk ned i et ildebav av lys,
fakler som blusset fra gater og vei,
hale ditt folks og din bys
jubel som strømmet imot dig.

Istedetfor møter nu dagen med trengsel og savn,
du er langt borte, forbudt er ditt navn,
flagget og slottet, alt vårt har de røvet,
men nettopp i nødten blir hjertene prøvet.
Du vek ikke plassen, men rolig og stolt
ledet du folket vår eneste vei.
Alt gav du Norge, ditt ord har du holdt,
og folket det jubler imot dig.

Så ødselt er landet og uten et eneste flagg.
Bare en blomst er vårt merke i dag,
en blomst som et uttrykk for høitid i sinnet,
symbolet som ingen voldsmann kan binde:
selve det gryende livet på vei
imot lyset. Så stevner vi frem,
og veien for oss det er Norge og dig,
er dagen som bringer dig hjem.

DA VENNENE KOM.

3

De kom som venner - het det.
Nå ja, - vi vet det.
Vi burde vel svare:
Da har det ingen fare!
Men hvad skal man egentlig si
til venner som kommer med våpenmakt
og hemmelig politi?

Hjelpe oss var det de vilde.
Det har vi ikke forstått.
Vi synes, vi h a d d e det tålelig godt
og h a r det temmelig ille.
Nu vil de styre for oss. De mener
styre oss bedre enn vi fortjener.
Da får vi hevde allikevel:
Det vil vi gjøre selv,
godt eller slett,
det er vår egen sak,
vår egen rett.

Men, vil du spørre, - hvordan skal det da gå oss,
om de får lov til å trampe på oss?
Hvis du vil krype og bøie dig
så de i fred kan fortære dig,
da vil de fremmede
kanskje behandle dig mindre hårdt?
Jo, hvis du bare vil glemme det:
Landet er vårt!
Tyskerne tok det, men det er vårt!
Jeg vil besverge dig:
Her er den siste skanse,
her må du verge dig!
Vit det hver time på dagen:
Landet er vårt!
Tal ikke om det,
snakk ikke med din munn,
men vit det dypt i ditt hjerte
hver time - hver stund.

Farlig er tvilen på egne krefter.
Farlig er flukten: Bare vi nu gir etter,
så vil det jenke sig,
bare vi nu lar saganatten senke sig!

Farlig er mørket når det får bre sig,
slik at du ikke vet hvad du tenker.
Da kan det te sig
slik at du tror dig fri, når du går i lenker.
Farlig er lønnsomhetslinjen og hjelpen de gir oss!
Farlig til døden er det, at "venner" befri oss!

MØREBYER.

4

Fire Mørebyer
lå ved havets brem.
Fjord og fjell og skyer
ømt omkranset dem.

Til de fire byer
kom en dag en venn.
Fjord og fjell og skyer
ennu er igjen.

EIDSVOLL OG NORGE.

5

Nordahl Grieg

Snøføyket stod over fjorden
der "Eidsvoll" og "Norge" gikk ned.
Menn som var våre venner
sank i et kokende skred.
Dagen brøt over mørk sjø
og over vår tapte fred.

Hunderede hjem langs kysten
blev dømt til et liv i savn.
Men mistet vi noget mere
utenfor Narviks havn?
Vår frihet, vårt land var våget
i "Eidsvoll"s og "Norge"s navn.

Det var et varsel som blev gitt oss.
Siden så vi en kveld
at landet selv sank i havet,
de siste luftblokke fjell.
Og kanskje grep om hjertet
dragsuget av farvel.

Da kom de - vårt folk fra sjøen,
hastende hjem for å slåss, -
akterut sakket i stormen
havhest og albatross.
Ukuelig var deres visshet:
det er ikke slutt for oss.

Det lenkeforaktende havet
fostret en slekt som er fri,
med sinn som ikke kan stanses.
Hvem følte så vilt som de
driften mot jorden de kom fra
og håpet de åndet i?

Den som seilte i ødet,
drømte sig hjemmet nær.
Ømt som strøk han en kvinne
rørte han stein og trær.
Ingen som ikke har lengtet
skjønner hvad Norge er.

Den som har følt horisontens
evig vikende krets,
har fattet frihetens vesen:
aldri å bli tilfreds,
men alltid å flytte dens grenser
videre ut et steds.

Skjendet av vold stiger landet,
mørkt av brenningens brem.
Så gi oss nye skiper
og la de første av dem
ta navnene "Eidsvoll" og "Norge",
for de skal føre oss hjem.

Ungdom hvasset av tiden,
tar plassen til dem som falt.
Tvilernes verden gikk under,
nu må vi våge alt.
Et frihetsstevne skal holdes,
det skal bli ramt og salt.

I attenhundreogfjorten
kom de fra by og grend.
I dag har storhavet valgt dem
som skal ta landet igjen -
blåkraver - kaper fra Norge,
værbitte Eidsvolls-menn.

Nu har de gitt oss alt.
De vilde ut i kampen.
De kjempet og de falt.
De sov i sne, de sank i sjø.
Men hvis et folk skal leve,
må noen kunne dø.

Kan hende tanken var dem fjern
fra heltedød og "blod og jern"
og den slags krigersære.
Og dårlig væpnet, dårlig klædd
det kunde de vel være,
men de var ikke redd.

De sloss mot pansret overmakt
og måtte telle hver patron
og leve på en jernrasjon
som ikke alltid blev dem bragt.
De har bekreftet om igjen
- kan hende da det trengtes -
at også vi har menn.

Hvad gjør en mann så het og blind
at han må sette livet inn?
Han må ha kjærlighet og tro
til det, han ofrer liv og blod.
Han må ha ting å verge
som er ham mere verd
enn bare det å berge
en tilmålt levnedserf.

Han vet det ikke slik - med ord,
hvad denne ting kan være.
Han har det fra sin far og mor,
det er en arv fra hjem og jord,
en lov, men ingen lære.

Den er der som en indre sans
for selvrespekt og heder.
Hans eget liv må være hans,
om det er armt på glæder.

Stå hjemløs på sin egen grunn -
hvorledes kan det tenkes?
Og bøie unda, holde munn
når sønd og rettsinn krenkes?
Ha fremmed herre i sitt hus?
Å nei, da var det bedre
om det blev skutt i grus!

De vilde ut å slåss.
De gjorde det for Norge.
De gjorde det for oss.

De kjempet og de falt.
Og dog skal livet loves.
Nu har de gitt oss alt.
Men var da alt forgjeves?

Vi spør oss selv og tenker
på deres unge enker.
Hvad har de nu igjen,
de som har mistet fedre
de som har mistet menn?

Vi har jo tapt allikevel.
Vårt hele land er tatt.
Nu senker sig om stille fjell
den stjerneløse natt!

Mørket er tett som muld.
Det ander mot ditt øre,
forhåpning underfull.
Ja lytt, så vil du høre!
Det er som en fortrolig røst,
forstummet, dog vil gi dig trøst!

Hvem vinner verig glede
av menneskenes sorg?
Se, raven bygger rede
i sauldret røverborg.

Hvem tårner opp et velde
på menneskenes nød?
Den, ingen dom kan felle
skal enda dø sin død!

Tar han din frihet fra dig?
Den gror jo i ditt eget sinn!
Den er i evig vorden:
Hver dag du kjemper for den
vil den påny bli din.

Det nederlag du lider
i bittert selvforsvar
skal, mens du enn strider,
gjøre din retning klar,
og åpne nye veier
igjennom nød til seier.

TIL DEN NORSKE LEGION I SKOTTLAND.

7

Det var hjem vi sjøfolk skulde
hver gang vi drog ut på reis,
det vil våre kjære huske
om vi heftes underveis.
Når vi kommer inn fra havet
har vi gaver med til dem.
Denne gangen skal vi bringe
frihet hjem.

De som sloss i fjell og fjorder
for vårt liv som fri nasjon,
seilte med sin årdøm om hjemferd
til vår norske legion.
Og nu drar vi mot et Norge
som er fritt for tyranni.
Om så reisen gikk rundt jorden -
hjem skal vi.

Vi er vant til høie himler,
stjerner sees fra et dekk.
Med en storm skal vi slå følge
for å sope pesten vekk.
Våre barn skal være frie
som vi selv er frie menn.
Luften over Norge skal bli
ren igjen.

LONDON.

8

Nordahl Grieg.

Vi ligger i mørket og lytter til bombemaskinenes gang,
fra spinnerier i himlen summer turbinenes sang.
Rastløst, rundt Melkeveien, går flittige mønsterkverner.
Så veltes en last utfor stupet, mot byggverk og menneskehjerner.

Vi kjenner det hvinende fallet av dynamitt og stål, -
som kroppen fordi den er sårbar, var et magnetisk mål.
Huset vårt svaier i brakket, til det igjen finner feste.
Den der var bestemt for andre. Så venter vi på den neste.

Men vi kan smile i mørket, beskyttet, fordi vi vet,
det finnes ting som er verre enn bombenes stupiditet.
Det er ikke Gestapos våpen som truer i luftangrepet.
Det er tross alt ikke sinnet de har kraft til å drepe.

Vi har fått bedre skjebne enn de i Europas natt,
som frykter at fienden skal ta dem, etter at motet er tatt.
I frihet skal vi hjelpe de innestengte som kaller,
og derfor er det vi smiler, i mørket mens bombene faller.

Morgenen kommer med havets våte og bleke vær.
Måkene, drevet fra elven, flyr mellom disige trær.
Men der hvor mennesket bygger, står murer forbrente og sorte.
Her raket tårner mot himlen, og de er for alltid borte.

Kirker og støtter og elisabethanske hus -
hvor rolig folket tar avskjed med alt som er lagt i grus.
Noget må bomber ramme. Velsignet hver bombe som skranet
inn i et gotisk byggverk, hvis bare et barn blev skånet.

Kunsten skal ikke kjøpes med trelldom, ond og infam.
Hvad hjelp å miste sin frihet og redde sin Notre Dame.
Kunsten har også rett til blodige sår som verker.
Og verden vil elske London for mangel på minnesmerker.

Kanskje må sinnet bli frigjort fra fortidens trylletegn
som maner oss til å stanse. Over ruinenes stein
er rummet blitt større, - uhindret stryker sydvesten.
Og friheten trekker sin ånde nær dypt i den pakne blesten.

Langs mitraljerte veier, på bombete busser og tog,
frem mellom byens ruiner, har koken på hjørnet dog
fått sine asters fra landet.... Opp i morgengrå gater
strømmer flokker av småbarn, kjellerens bleke soldater.

Er det som glitrer i himlen uttrykkelig gjort for de små?
Ballongens sølvelefanter lunter omkring i det blå.
Og der hvor natten er slagmark og luftvernkanonene smeller
står piker langs speilglasruter og kikker på hattemodeller.

Løvegul stiger solen. De bader sig i London bys
kjempende millioner i flommen av kjølig lys.
Da jamrer sireneropet, den angstfullt bølgende ringen
hvor vi er innesperret, og dog anfekter det ingen.

Livet mylrer i gaten som varslet lød på: Alt klart.
Lite betyr et angrep, men a l t at vi blir forsvart.
Det kjempes deroppe, vi ser det. Ekshausen av jagerne riper
i himmelhvelvingens blankhet hvite susende striper.

Om kvelden vet vi hvordan vår tryggeste dag blev skapt?
"Tyve av fienden blev nedskutt, åtte av våre gikk tapt".
De gav oss det beste de hadde, de døde ukjente venner.
De gav oss en dag til å bruke, rakt mot forkullede hender.

Igår, idag, imorgen skal flyvernes stormbla flokk
gi til folket i London sin dristige målestokk.
Vi fikk en dag som skal brukes, og vi kjøpte den under
en himmel av fallen ungdoms dyrekjøpte sekunder.

GODT ÅR FOR NORGE.

Nordahl Grieg

9

Ubegynt - aldri ferdig - er brevet vi skriver hjem,
det blev ikke satt på papiret, vi vet det når ikke frem.
Det var i himlens og havets ufølsomme rum vi skrev,
og ingen hjemme får vite at det var deres brev.

Posten kan ikke ta det, sperret er fjord og fjell,
men hjertet vårt kjenner en utvei - at vi kan gå med det selv.
Nyttårsnatten i snelys går vi et steds i land,
og innover stiene sprer sig en flokk på titiusen mann.

Maskingeværer og stikkbrev, soldater og politi
venter oss hvor vi kommer - usette går vi forbi.
Det er allikevel noget Gestapo ikke vet,
medsamsvorne har møtt oss, men det er vår hemmelighet.

Kanskje er det vår barndom som sier hvor vi skal gå,
gaten og skogen og tunet, der vi har lekt som små.
Hvor meget de fremmede kartla, tegnet de aldri inn
det landet som vi fikk rett til, kjøpt med et barnesinn.

For oss er gården i lien og båtnøstene i sin vik
ord vi kan tyde fra slekten som la dem akkurat slik.
Kan vi ta feil av veien, vi sprang den i glede så tidt,
vi gikk den en dag bak en kiste og lærte den skritt for skritt.

Mot alt vi kjenner og elsker er det hver av oss går,
så visst som at trekkfuglbruset ikke kan stanse en vår.
Et barn vil ta oss ved hånden, en mor har visst at vi kom,
og vi er sammen i landet som vi alene vet om.

Hvem av oss er landflyktig? Vårt eget folk er vi blandt,
men hver av de tyske som tramper i gatene er emigrant.
De strøk fra sitt land og kjøpte med andres hunger og blod
nyttelsen ved å herske et år eller kanskje to.

Fritt levde de bak sine grenser, men det var ikke nok for dem,
og smertens dag for de tyske er dagen da alle skal hjem.
Et storhjem er det de krever, hvor mennesker lider og dør,
føler de: Dette er Tyskland, hvor Tyskland ikke var før.

Slik blir et fedreland mistet, for intet hjerte slår rot
i dette isnende livsrum av urett og overmakt.
Seierherren er fange, sin egen erobrings trell.
Vil han ha landet tilbake, må han erobre det selv.

Men vi, vårt folk blev trofast, vi slapp ikke landets ånd.
Inatt skal vi komme i drømske, imorgen med våpen i hånd.
Vi kommer, men tar med oss en bitterhet vill og hård,
at så mange må kjøpe med livet den jord som alltid var vår.

Men etter den grusomme loken som pinte, myrdet, rev ned,
ber vi at landet vi elsker må gi oss kraft til fred.
Volden selv må bli hjemløs når folket har funnet hjem,
og vi skal virkeliggjøre det brevet som ikke kom frem.

17. MAI 1940.
Nordari Grieg.

10

Idag står flaggstangen naken
blandt Eidsvollis grønnende trær.
Men nettopp i denne timen
vet vi hvad frihet er.
Der stiger en sang over landet
seirende i sitt språk,
skjønt hvisket med lukkede lepper
under de fremmedes åk.

Det føstes i oss en visshet,
frihet og liv er ett,
så enkelt, så uundværlig
som menneskets åndedrett.
Vi følte da trelldommen truet
at lungene gispet i nød
som i en sunken u-båt:
vi vil ikke dø slik død.

Verre enn brennende byer
er den krig som ingen kan se,
som legger et giftig slimslør
på bjørker og jord og sne.
Med angiverangst og terror
besmittet de våre hjem.
Vi hadde andre drømmer
og kan ikke glemme dem.

Langsamt blev landet vårt eget,
med grøde av hav og jord,
og slitet skapte en ømhet,
en svakhet for alt som gror.
Vi fulgte ikke med tiden,
vi bygde på fred som i tross,
og de hvis dåd er ruiner
har grunn til å håne oss.

Ku slåss vi for rett til å puste,
vi vet det må demre en dag
da nordmenn forenes i samme
befriede åndedrag.
Vi skiltes fra våre sydpå,
fra bleke utslitte menn.
Til dere er gitt et løfte:
at vi skal komme igjen.

Her skal vi minnes de døde
som gav sitt liv for vår fred,
soldaten i blod på sneen,
sjømannen som gikk ned.
Vi er så få her i landet,
hver fallen er bror og venn.
Vi har de døde med oss
den dag vi kommer igjen.

Her går det hvileløse hav
om saltgrå skjær med lyng og lav
og fjell, der sneen bråner.
Her lysner lien efter plog
og svartner milevidt med skog,
mot fjerne himmelblåner.
Ukrenkelig er denne strand,
o Norge, du vårt fedreland.

Jeg tenker på min gamle mor
og på en liten lapp med jord
og stuen, der vi bodde.
Vi tendte lys og da kom far.
Hvor trygg den vesle stuen var,
hvor grønn den hagen grodde.
Men hver en kvinne, hver en mann
er barn av dig, vårt fedreland.

Her bodde vi i tusen år.
Vi hadde strenge arbeidskår,
og hendene blev trette.
Men takken skalv i bondens røst,
hver gang han sa, når det blev høst:
"Nu har vi berget dette".
Her satt hver mann på egen gård,
her bodde vi i tusen år.

Men om her stundom blev for trangt,
så for vi ut og for så langt
som oceanet strømmer.
For våre dristig spente seil
har hver en bølge vært et speil
og båret våre drømmer.
Som stjernen over skutens stavn
for også vi mot ukjent havn.

Den samme flukt i nordisk ånd
den fridde sig fra dogmebånd,
som skipet letter anker.
Den er en brusende fregatt
i sol og storm og stjernenatt,
og dog så tung av tanker.
Og dog så rotfast, hjemmekjær
som bare nordisk diktning er.

Vi bygde landet vårt med lov.
Vi skydde løgn, vi dønte rov,
av dette er vi preget.
Blandt nordmenn tales ikke svik.
Mitt folk, det gjør mig varm og rik
å kalle dig mitt eget.
Rettsindig, ærekjær og stø,
slik vil du leve - eller dø.

O Norge, du mitt fedreland,
min grønne dal, min saltgrå strand
og mine hvite fjeller, -
i fredens tid gav du mig brød,
så la mig dele og din nød,
nu vet jeg hvad det gjælder.
Jeg vet at dette land er mitt,
og dette folk skal være fritt.

Vi vok for tifold overmakt.
De kom som venner blev det saet,
de kom for å befri oss.
Men vi har stanset før en gang
en haer av første våpenrang,
og vi skal aldri gi oss.
O Norge, du vårt fedreland,
her skal vi lenge holde stand.

Vi bar det ikke på vår munn,
men vet det nu i nødens stund,
at her skal nordmenn råde.
I disse netter smir vi sverd.
Den som er vant til åpen ferd
kan aldri be om nåde.
Og neste gang her faller sne,
skal ingen voldsman lenger le.

VI OVERLEVER ALT.

12

Vi eide ikke sverd.
Vi trodde mer på freden,
fornuften, arbeidsgleden,
på selve livets verd.
Vi trodde ikke drap og brand
i lengden gagnet noget land.
Vi trodde på en seier
for rettsinn og forstand.

Vi hadde ikke skjold,
vi kjente ingen fare,
vi hadde venner bare.
Da blev vi tatt med vold.
Det hendte plutselig en natt
vi våknet og vårt land var tatt.
Vi hadde bare venner,
nu stod vi helt forlatt.

Små spredte flekker stred
mot panserdivisjoner,
mot luftens legioner
til de blev velset ned.
Hver bonde, hver arbeidergutt,
han var at blir hans vilje brutt,
har livet ingen mening.
Da er det hele slutt.

Her får vi bygge bro
i steden for broer vi sprengte.
Det var ikke troen på andre,
men tro på oss selv, vi trengte,
- tillit og tro
på selve menneskevarmen,
som alltid er god,
- den som du ser hos en kvinne med barnet i armen,
og som ved synet av dette
strømmar gjennom ditt blod.

Nu i den dypeste nøden,
skilt av fjorder og fjell,
øie til øie med døden,
ser vi oss selv:
stedene, der vi bodde,
folk som vi kjenner,
fjerne og fremmede venner,
ting, vi håpet og trodde,
- alt må vi vinne tilbake.
Om vi er få og svake,
bror, så gi mig din hånd.

Folket kan overveldes,
men ikke kan frissinn felles
og tanker bindes med bånd.
Bare den våpenløse
har evige kilder å øse,
seire kan bare ånd.

TRE GANGER NORGE.

14

Tre ganger Norge hildrer inn
mot broene av stjerneskinn
som fører over livet:
Først Norges land med Glitretind
som stiger for vårt syn og sinn
helt opp i stjernedrivet...
Så Norges land av høireist ånd
som Glitretind og Folgefonn...
Og så, for elsker-hjertet:
Et land bak alle fjellblå bånd
som tind bak tind og fonn bak fonn,
kan rummes i en hånd, -
vårt land av hellig smerte.

DEN RØDE HORIZONT.
Odd Berset

15

Her heter verden London,
ufattelig og stor.
Men Norge heter landet
som venter på oss, bror!

Til frihet er vi vant.
En mann kan bære lenker,
det han i taushet tenker
blir ikke mindre sant.
Det har vi heller aldri sett,
at urett plutselig blir rett,
og politi forbyr oss
å bruke folkevett.

Vårt folk gir aldri tapt.
I nød blir hjertet prøvet,
og navnløs død blir øvet,
påny blir samhold skapt.
I bygd og by, på øy og grend
er hver mann nabo, frende, venn;
de gir hverandre hånden,
vi sees snart igjen.

Om mange av oss falt,
og flere følger etter,
så har vi indre krefter.
Vi overlever alt.
Vi har en hellig seierstro,
den gir oss tålmodhet og ro;
Vi vet at ånd er evig,
og liv vil alltid gro.

SEIRE KAN BARE AND.

13

Ikke kan dødens maskiner
utrydde slekten.
Selvom granatene hviner -
gleden ved livet, varmen,
våren har overvekten.

Ikke kan fremmede herrer
med hemmelig politi
forordne eller bestemme
hvordan våre barn skal bli.
Ingen dressur
uten å sette oss alle i piggetrådsbur.

Sneen, den havsalte vind,
markenes motstand mot plogen,
fjellene, veiløse skogen,
a v s t a n d skapte vårt sinn.

Vi var alene, vi hadde lange veier.
Å, men vi førte oss fritt
i det landet, vi eier,
- kanskje for selvrådig fritt,
kanskje var det for meget
enten mitt eller ditt?

Til frihet er vi vant.
En mann kan bære lenker,
det han i taushet tenker
blir ikke mindre sant.
Det har vi heller aldri sett,
at urett plutselig blir rett,
og politi forbyr oss
å bruke folkevett.

Vårt folk gir aldri tapt.
I nød blir hjertet prøvet,
og navnløs død blir øvet,
påny blir samhold skapt.
I bygd og by, på øy og grend
er hver mann nabo, frende, venn;
de gir hverandre hånden,
vi sees snart igjen.

Om mange av oss falt,
og flere følger etter,
så har vi indre krefter.
Vi overlever alt.
Vi har en hellig seierstro,
den gir oss tålsmhet og ro;
Vi vet at ånd er evig,
og liv vil alltid gro.

SEIRE KAN BARE AND.

13

Ikke kan dødens maskiner
utrydde slekten.
Selvom granatene hviner -
gleden ved livet, varmen,
våren har overvekten.

Ikke kan fremmede herrer
med hemmelig politi
forordne eller bestemme
hvordan våre barn skal bli.
Ingen dressur
uten å sette oss alle i piggetrådsbur.

Sneen, den havsalte vind,
markenes motstand mot plogen,
fjellene, veiløse skogen,
a v s t a n d skapte vårt sinn.

Vi var alene, vi hadde lange veier.
Å, men vi førte oss fritt
i det landet, vi eier,
- kanskje for selvrådig fritt,
kanskje var det for meget
enten mitt eller ditt?

Og ser du, den er blodrød,
den fjerne horisont:
De hugger ned for fote
vår våpenløse front.

Hver natt blir nye hentet,
og de blir stadig fler,
de harde tause brødre
som ingen møter mer.

Hver natt vil bære stemmer,
en mor, en hustru ber.
Mens noen jenter ligger
i tyske fang og ler.

De menn som gikk til fienden
og skamløst bød sig frem,
de sviktet oss så åpent --
vi regner ikke dem.

Men noen teller penger
med blick som intet ser.
Forretning er forretning
om et og annet skjer.

Og noen hviler varsomt:
at dette skulle skje.
Vær endelig forsiktig.
Vent, venner, vent og se.

Men andre skjønner bedre
hvad denne krigen er:
De enker som fikk tilsendt
en bylt med noen klær.

Hvem av oss unge visste
hvad Norges frihet var?
Nei, først måtte allting briste.
Da ser du hvad de tar.

Vår frihet den blev feiret
med flagg, musikk og sang,
med mange vakre taler
og lifflig begerklang.

Men ingen seir blir vunnet
ved festlig dekket bord.
Og hvem kan skape frihet
av hornmusikk og ord?

Så venner, la oss glemme
de fete ord som falt.
I dag er frihet livet,
i dag er frihet alt!

Ja, håp og longslor brenner
i blodet som en ild.
Den trenger ingen tale,
som setter livet til.

Og dypt i mørke celler,
i fengsel, fangeleir,
der vet de hvad som menes
med ord som frihet, seier.

Tar denne lange natten
da aldri, aldri slutt?
V i svikter ikke, brødre,
om nye håp blir brutt,

om ennu fler skal pines
og sår i sinnet blø,
om våre beste menn skal
bli hentet for å dø.

De kjemper ennu, seige
av seiersikker tross.
De venter, glem det aldri,
hver dag som går, på oss!

Her heter verden London,
ufattelig og stor.
Men Norges grå kolonner,
å, kan du se dem, bror?

DET FAGNE LAND.

15

Det kom som lynslag, gikk som skred
den gang de kom og slo oss ned,
de overmektig mange.
Nu går det langsomt... Atter vår --
og Norge er en fangegård,
hver nordmann er en fange.

Usynlig piggetråd tett i tett,
spent ut i et forgrenet nett
om skritt, om ord, om tanker.
Ja, du kan sitte fast en dag
hvis bare dine hjerteslag
for åpenhjertig banker.

Hver nordmann er i fangenskap.
For den som har med ærestap
kjøpt fritegn av tyrannen,
er ikke nordmann mer, men selv
en vokter eller vokters trell
med trelldomstegn i pannen.

Tre skritt tilbake, tre skritt frem,
tre skritt, så støter du på dem
som gjør ditt hjem til celle.
Gud vet hvor mange slike skritt
før prøven vår er gjennomstridt,
vi ennu har å trelle?

Men de skal huskes, bli en sum
som hviler i oss, tung og stum.
Og vel kan overmakten
få lært en mødig fot å gå,
men aldri norske hjerter slå
i denne fengselstakten.

For mange, mange tunge skritt
før atter vi kan ånde fritt,
skal våre fiender borge.
Men vi som går her mellom dem
på egen jord og lengter hjem,
skal gå hvert skritt den veien frem
til våre lengslers Norge.

HILSEN TIL DE FANGNE.
Nini Roll Anker.

16

Hver kveld når det blir stille
går åndeaktige skritt
inn gjennom stengte dører,
og ansikter lyser hvitt.
Det er mine fangne landsmenn,
av tausheten stiger de frem.
Jeg ser dem vandre forbi mig
de sporløse veiene hjem.

Ja, det er fangne landsmenn
som lider for Norges skyld, -
ser på en mur og lengter
til hjertet ligner en byld, -
som tenker, stirrer og stunder
til tankene blir til et sår, -
tiden står tung og urørlig
skjønt dagene går og går.

Hver kveld når det blir stille
og ofte ved høilys dag
ser jeg dem, ser og hører
og lytter til travle slag,
lytter til hjerter som banker
sitt faresignal mot en mur,
signalet for Norges frihet
fra brennende hjerter i bur.

Jeg kjenner mig så ydmyk, -
jeg sitter så urørt her...
Lampen lyser, mens regnet
toner i hagens trær.
Stundom i stormende netter
med sus ifra vidåpen sjø
lever i mørket omkring mig
det Norge som ikke skal dø.

Jeg sulter enda ikke, -
jeg eier papir og penn,
og folkets bitre motstand
skal gå i mitt dikt igjen.
Ja, ydmyk hører jeg røster
som spør uten hvile og ro:
Landsmann, arbeider du for oss,
hør, våker du, er du oss trof

Ja, jeg er våken vanner
i fengsel og fangeleir.
Natten er sprengt av lengsel.
Vi våker og ber, - om seir.
Jeg retter av all min vilje,
av alt hvad jeg eier av ånd,
mot alle de stengte dører
et slag av broderlig hånd.

Akk, hørte de det banke!
Om gjennom en fengselsgang
det bruste gjennom natten
som flammende frihetssang,
at alle andre herute,
vi har hverken ro eller fred.
For båndet som binder de fangne
det er som en brannende ed.

Hver kveld når det blir stille
skal være de fangnes stund.
Da skal vi sverge eden
med taus og sammensitt man:
Vi sverger, den kan ikke leves
den dag vi har sviktet vår vakt,
den dag det skal hete forgiveves
om otret de fangne har bragt.

VARE MENN.

17

I Møllergaten 19
der sitter våre menn.
I kamp for Norges frihet
gav de sin egen ben.

Der sitter Norges vere
og sannhets fanevakt,
fordi de i k k e solgte
sitt land til fremmed makt.

På hvert et hjørne lusker
civilklædd politi.
Smert er det bare beramen
og rasket som går fri.

På dommersættet troner
betalt og kappeklædt,
de menn som vrerger loven
og tramper på vår rett.

Du som forrådde landet,
tro aldri, det blir ditt.
Kun de, som gav sin frihet
kan gjøre Norge fritt.

Sperr hundre tusen inne,
slå ned til siste mann,
og gi din tyske herre
det folketomme land.

Vår dag vil ongang komme.
Nu modnes vi for den.
Og alle landets fengsler
er fylt av våre menn.

AUST-VÅGØY 1941.

18

De brente våre gårder.
De drepte våre menn.
La våre hjerter hamre
det om og om igjen.

La våre hjerter hugge
med hårde, vonde slag:
De brente våre gårder.
De gjorde det idag.

Slik er barbarens våpen
bestandig. Ham om det.
Han hadde ikke annet
å vinne verden med.

Men en gang vil han lære
at det som er av ånd
kan aldri bukke under
for blodig bøddelhånd.

De brente våre gårder.
De drepte våre menn.
Bak hver som gikk i døden
står tusener igjen,

står tusen andre samlet
i steil og naken tross.
A, døde kamerater,
d e k u e r a l d r i o s s .

EN VENN ER FALT.

19

Johan Holmsen.

Det kom en melding over havet
 at din dom var falt.
 Uten ære blev begravet
 du - som ofret alt.
 Full av dåd i nød og fare,
 tro mot slektens tradisjon -
 vant du selv en venneskare:
 Hele vår nasjon.

Nidings krav blev gjort til skamme
 i ditt norske sinn.
 Frihetstrangens sterke flamme
 hadde brent sig inn.
 Derfor smilte du i døden
 når du sønderskutt gikk ned,
 i et streif av morgenrøden
 fant du lindring - fred.

Engang skal vi veien finne
 til ditt hvilested -
 reise dig et evig minne
 hvor din sol gikk ned.
 Et symbol på edelt yrke,
 tro og tillit uten tvil -
 hvor vår ungdom finner styrke
 i ditt siste smil.

DE NORSCKE BARNES SANG.

20

Melodi: "Vi ere en nasjon vi med..".

Vi barn er også Norges vakt
 i nødens dager hjemme.
 Vår stille krig mot overmakt
 skal ingen vokson glemme.
 De kjemper, sier de, for oss
 men sammen er det vi skal slåss.
 For vi har ikke mindre tross
 enn mange som er eldre..

Oss er det bruk for likevel.
Vi bærer frihetsflammen.
Nu kan vi tåle frost og sult
fordi vi hører sammen.
De skudd som falt skal gi oss svar,
hvert barn som har fått drept sin far
er ikke ensom, for det har
oss norske barn som søken.

Vi ser den tyske vernemakt
som snakker om sin ære.
Hver dag skal tenkes i forakt:
slik vil vi ikke være.
De trår de svake under hæl.
De piner legeme og sjel.
De lever for å slå ihjel.
Dem vil vi ikke ligne.

Vi vil bli sterke, harde med,
men innenfor vår styrke
har vi et sinn, har vi en fred,
har vi en jord å dyrke.
Vi fikk et land hvor viddens vind
går ron og fri i stjerneskin.
Og finnes hatet i vårt sinn,
er det fordi vi elsker.

DE TRE FARVER.

21

Den røde bunn i flagget
er viljen vår til seier.
Det er vårt hjertes mørke gull
i slekt med fjell og skog og muld.
Den røde bunn i flagget
er v i l j e n vår til seier.

Det korsets blå i flagget
er troen på vår seier,
den tro som ingen preusserhæl
kan trække ned og slå ihjel.
Det korsets blå i flagget
er t r o e n på vår seier.

Det stenk av hvitt i flagget
er bønne om vår seier,
en bønn til rettferds sterke Gud
at han vil lyse seiersbud
på nederlagets veier.
Det stenk av hvitt i flagget
er b ø n n e n om vår seier.

Det mørkner til om flagget,
det blå og hvite svinner,
forræderiets gule strek
blir korsets tegn for den som svek,
til den tar slutt, vår jammer.
Det mørkner til om flagget,
det blå og hvite svinner.

Det rød-blå-hvite flagget
i våre hjerter flammer!
Om det er firet halvt på stang,
vi vet det går til topps en gang,
når den er slutt, vår jammer.
Det rød-blå-hvite flagget
i våre hjerter flammer.

VÅRT FLAGG.

22

En blygrå dag. Det regner smått.
En flokk NS trer sammen.
Et flagg i topp, skjønt dypt forrådt.
Det blå er svart, det hvite grått,
det rød' er mørkt av skammen.

Her sleper flagget, tungt og sidt
som om det hilste døden.
Men det skal engang bølge fritt
som havet selv, i blått og hvitt,
i glans av morgesrøden.

En flamme av en hellig ild
er det som her skal tende,
og hjerter som er villig til
hvad kjøtt og blod så nødig vil:
et offer uten ende.

Vårt flagg, vårt flagg. Jeg suger inn
dets farver så det smerter.
Så blå går bølgen i vårt sinn,
så hvit står gløden i vårt kinn,
så rød i våre hjerter.

TIL NORGE.
Prins Wilhelm.

23

Skumma dagar, mørka kvällar,
uvissheten kall och hård
ruvar över dina fjällar,
över bygd och gård.

Aldrig har en prøvnings pina
tryckt som nu din hjässas rund.
Aldrig bjödes dig och dina
farligare stund.

Alla sveder ofärdsbranden,
dina många fylkens rad,
men dess eld förtar ej anden
ifrån Aulestad.

Bergen sina rygger välver,
kanskje på en molnsvept pynt
väntar sagans Tamborskjälver
och en ny Peer Gynt.

Rider inte Ormen Långe
på den sjö som vildast vrok?
Aldrig själv blir den en fånge
under framlingsok.

Tron kan ingen makt förjaga,
tron att rätt blir rätt igen.
Bakom dikt och sång och saga
lever hoppet än.

Starkt som för när Nordsjön speglat
Helig Olav skepp en kväll,
medan vårens vildgäss seglat
över breda fjäll.

Dunkelt våra framtidsöden
döljer, endast en står fast,
den förtrostan intill döden
höll när annat brast.

Mellan vännen hårdnar bandet,
tag vår halsning med Er hem:
"Ja, vi elsker dette landet
som det stiger frem". -

EN NORRMANN.

Karl Asplund.

De gjorde vad icke de bort,
de gjorde vårt liv till en börda.
Ont har de gjort.
Ont måste de skorda.

Vi går med tilltappt man,
mot vapen vapenlösa.
Ur hatets brunn
får den törstande ösa.

De ville i främmande form
Härdrådes ättlingar stöpa.
En vestlandsstorm
skall lära dem löpa.

De trodde vi var av vax.
Vi är av hårda fjället.
Knappestöparns sax
skall spräcka i stället.

TILL ETT FRÄNDEFOLK.

25

Gunnar Beskow.

Din bild är en styv nackad kvinna
i blond, nordisk hjältesång.
Dåre den tror sig vinna
dig med tvång.

Högbondedotter i rakaste led,
fjällfast och ishavsstark.
Aldrig en fogde fick frid på den mark
där helig kung Olav stred.

Syskon emellan har mycket väl hänt,
och hett stundom kinderna brände.
Men aldrig med starkare stolthet vi känt
hedern att vara din frände.

VÅR INNSATS.

26

Odd Berset.

Naturligvis skal vi håpe og tro.
Men med det skal vi ikke slå oss til ro.
Troen og håpet er vel begrunnet.
Men annu er krigen ikke vunnet.

Vi vet der var nogen som aldri forstod
ordene svette, tårer og blod.
Vi vet det er nogen som liker å feire
fiendens pauser som strålende seire.

Men folket retter sitt blikk mot øst:
Aldri har døden gjort større høst.
Vi vet hva han sier, mannen i gaten -
vi vet hva han tenker og føler, soldaten:

Vi vil ikke se på stort lengre nå.
I himmelens navn, ja hva venter vi på?
Dette er mere enn menn kan bære:
å stå her og se på. - Det gjelder vår ære!

Vi håper og tror. Ja, mere enn det:
Det er som en visshet - et snart vil det skje.
Vi hører nok ropet fra Stalingrads gater:
Det tynnes i rekkene nu, kamerater!

Ja, snart vil det skje. Vår kjempende bror
må hjelpes med mere enn våpen og ord.
En natt vil det skjelve og dirre i sinnet,
hamre i hjertene: Tiden er inne!

REISE OSS SKAL VI.
Sigmund Skard.

27

Ein ting har vi å gjera:
å halda fast,
byggja ei ny von
for kvar som brast,
reisa vårt hus pånytt
på den svidde grunn,
bøta med dobbelt kraft
kvar modlaus stund.

Tillause gonger enn
skal vi brytaast ned,
renast for alt
som vi prøver å verna oss med,
janvel for det
som vi tryggast må lite på.
Reise oss skal vi pånytt,
endå, endå.

Støvkorn på slagmarki er vi
i tusen årsstrid.
Kanskje skal myrkret vera
ut vår tid.
Det som vi kjemper for lever
som sol og regn og vind
alltid bore pånytt
i nye sinn.

Evigt er det gode,
evig sanning og rett.
No er det vi som skal bera det,
vår ætt,
fram gjennom skuggedalen
av nederlag
inn i det blendande ljøs
av dag.

vvvvVvvvv

N O R G E S   K O N G E

i ærbødighet

tilegnet.